

PLAN DE SANEAMIENTO DE GALICIA 2000-2015

*A súa aplicación na comarca de
Betanzos**

** (incluíndo o Concello de Bergondo)*

Francisco Alonso

PLAN DE SANEAMENTO DE GALICIA

ANTECEDENTES

- **1991: Publicación da Directiva Europea 91/271**

Sobre o tratamento das augas residuais urbanas

- **1993: Plan de Saneamento das Rías Galegas**
- **1994: Elaboración dun primeiro Plan de Saneamento**

Analizaba todas-las poboacións de mais de 500 habitantes.

- **1998: Elaboración do Plan de Saneamento 2000-2015**

Analiza toda-las aglomeracions de mais de 100 habitantes.

**APROBADO POLA XUNTA DE GOBERNO DE AUGAS DE
GALICIA O 29 DE XUÑO DE 2000**

**APROBADO POLO CONSELLO DA XUNTA DE GALICIA O 9 DE
NOVEMBRO DE 2000**

PLANIFICACIÓN E LEXISLACIÓN QUE CONDICIONAN O PLAN DE SANEAMIENTO

Planificación e Lexislación que condicionan o Plan de Saneamento.

- O obxectivo básico a cumplir a hora de redacta-lo Plan de Saneamento, era o cumprimento da Directiva 91/271 sobre o tratamento das augas residuais urbanas.
- Outros condicionantes foron o cumprimiento dos obxectivos referidos a calidade de uso da agua para abastecemento urbano definidos nos diferentes Plans Hidrolóxicos, así como o cumprimento das normativas de augas de baño (RD 734/1988) e de produción de moluscos (RD 345/1993).

HIPÓTESE DE PARTIDA

Hipótese de Partida

- Conca Hidrográfica
- Tipo de Vertidos
- Poboacións Obxecto do Plan
- Tipo de Saneamento
- Caudais de Cálculo
- Contaminación de Cálculo
- Cálculo de Colectores
- Mellora de Redes de Saneamento
- Estacións de Depuración
- Priorización de Actuacións

Concas Hidrográficas

- A primeira hipótese básica na planificación foi a de considera-la problemática do binomio saneamento-depuración dende a unidade territorial da *Conca*, obviando os límites municipais.
- Ata o de agora, desenvolveuse a planificación dende a perspectiva municipal resolvendo o problema dun concello concreto sin ter en conta a problemática global do saneamento do medio receptor.

Tipos de Vertidos

- O presente Plan de Saneamento centrase na depuración dos vertidos urbanos e nos industriais que sexan asimilables os urbanos e que se poidan tratar de maneira conxunta.
- Excluense os vertidos industriais que requirán unha tecnoloxía de depuración diferente a empleada nos vertidos urbanos.
- Problemática
 - Contaminación gandeira
 - Contaminación industrial
 - Producción de lamas

Tipos de Vertidos. Problemática

Contaminación Gandeira

- A cabaña gandeira xera unha carga contaminante moi superior a urbana.
- A contaminación gandeira e de natureza moi diferente a urbana (80% de sólidos frente a 0,1% na urbana).
- Os residuos das explotacións gandeiras almacenanse producindose unha digestión anaerobia e posteriormente utilizanse coma fertilizante dos pastizais.
- En xeral, a contaminación gandeira non se verte directamente os cursos dos ríos, senón que se produce a través dunha contaminación difusa rica en nutrientes.

CONCLUSIÓN: *Non se considera este tipo de contaminación no Plan de Saneamento.*

Tipos de Vertidos. Problemática

Contaminación Industrial

- Industrias con sistemas de depuración propios: Os seus vertidos non se consideraron dentro do Plan de Saneamento.
- Industrias sin sistemas de depuración:
 - Industrias en núcleos urbanos ou cerca deles: Necesidade dunha Ordenanza de Vertidos (Imposición duns tratamentos previos antes de conectarse a rede de saneamento) que señale as condicións mínimas exixibles os vertidos para ser tratados como urbanos.
 - Industrias fora dos núcleos urbanos: Deberán adapta-los seus procesos ou implantar sistemas de saneamento propios para adaptarse a lexislación en materia de vertidos existente, e pagar o seu correspondente canon de vertido.

CONCLUSIÓN: Existencia de vertidos industriais asimilables como urbanos e vertidos non asimilables como urbanos.

Tipos de Vertidos. Problemática

Producción de Lamas

- Como consecuencia da depuración das augas residuais urbanas xerase un subproducto chamado lama de depuración.
- A cantidade e calidade da lama dependerá das características da auga bruta a tratar, pero en xeral podese estimar unha produción de 20 kg de materia seca por habitante e ano.
- Se supoñemos una sequedade para a lama do 22%, o volume de lama producido nas depuradoras actuais supón un 26% do volume xerado de Residuos Sólidos Urbanos.

CONCLUSIÓN: Ante o importante volume de lamas xeradas e tendo en conta a diferente problemática do tratamento de lamas frente o tratamento de augas residuais proponse a elaboración dun Plan de Tratamento de Lamas de Depuradoras independente do actual Plan de Saneamento.

Poboacions Obxecto do Plan

- Elixíuse como poboación obxecto do Plan a poboación fixa dos núcleos que cumplían:
 - Núcleos con poboación urbana superior a 100.
 - Núcleos con poboación diseminada superior a 200.
 - Núcleos con poboación urbana inferior a 100 ou diseminada inferior a 200 que:
 - Que na actualidade estean conectados a aglomeracions de mais de 100 habitantes.
 - Que a súa solución de saneamento pase por unirse a outros núcleos e formar una aglomeración de mais de 100 habitantes.

CONCLUSIÓN: Considerouse obxecto do Plan toda-las aglomeracions urbanas (existentes na actualidade ou propostas para o futuro) de mais de 100 habitantes.

Tipo de Saneamento

- Os sistemas de saneamento propostos podense agrupar en tres tipoloxías:
 - Sistemas separativos para aglomeracións de menos de 500 habitantes.
 - Sistemas mixtos separativo-unitario para aglomeracións entre 500 y 1000 habitantes.
 - Sistemas unitarios con tanques de tormenta para conte-la primeira contaminación pluvial para as aglomeracións de mais de 1000 habitantes.

Caudais de Cálculo

- Para o cálculo dos colectores propostos e as estacións de depuración consideraronse as siguientes dotacións:
 - Estado Actual:
 - Aglomeración < 1000 hab: 150 lit/hab e día
 - Aglomeración > 1000 hab: 200 lit/hab e día
 - Estado Futuro:
 - Aglomeración < 1000 hab: 200 lit/hab e día
 - Aglomeración > 1000 hab: 250 lit/hab e día
 - Infiltración:
 - Aglomeración < 1000 hab: 150 lit/hab e día
 - Aglomeración > 1000 hab: 200 lit/hab e día

Mellora de Redes de Saneamento

- O proponer sistemas unitarios para as aglomeracións de mais de 1000 habitantes, obligase a instalación de sistemas de regulación do caudal (tanques de tormenta).
- A disposición destes tanques de tormenta obliga a execución de certas obras de mellora das redes actuais.
- A valoración destas actuacións realizase cos orzamentos das obras reais xa executadas, obtendose unha inversión por habitante.

Estacións de Depuración

- En función dos diferentes tamaños das aglomeracións e das características dos medios receptores dos vertidos proponse diferentes tipoloxías de depuradoras.
 - Consideraronse tres tipos de medios receptores, Ríos, Zonas sensibles e Costa-Mar.
 - Propuxeronse ata 11 tipos de depuradoras combinando os tratamentos habituais (decantación primaria, fangos activos, físico-químicos, filtros pecoladores, emisarios submarinos, rayos UV, etc.).

CARGA CONTAMINANTE DE GALICIA

Carga Contaminante de Galicia

As augas residuais urbanas xeranse pola adicción de:

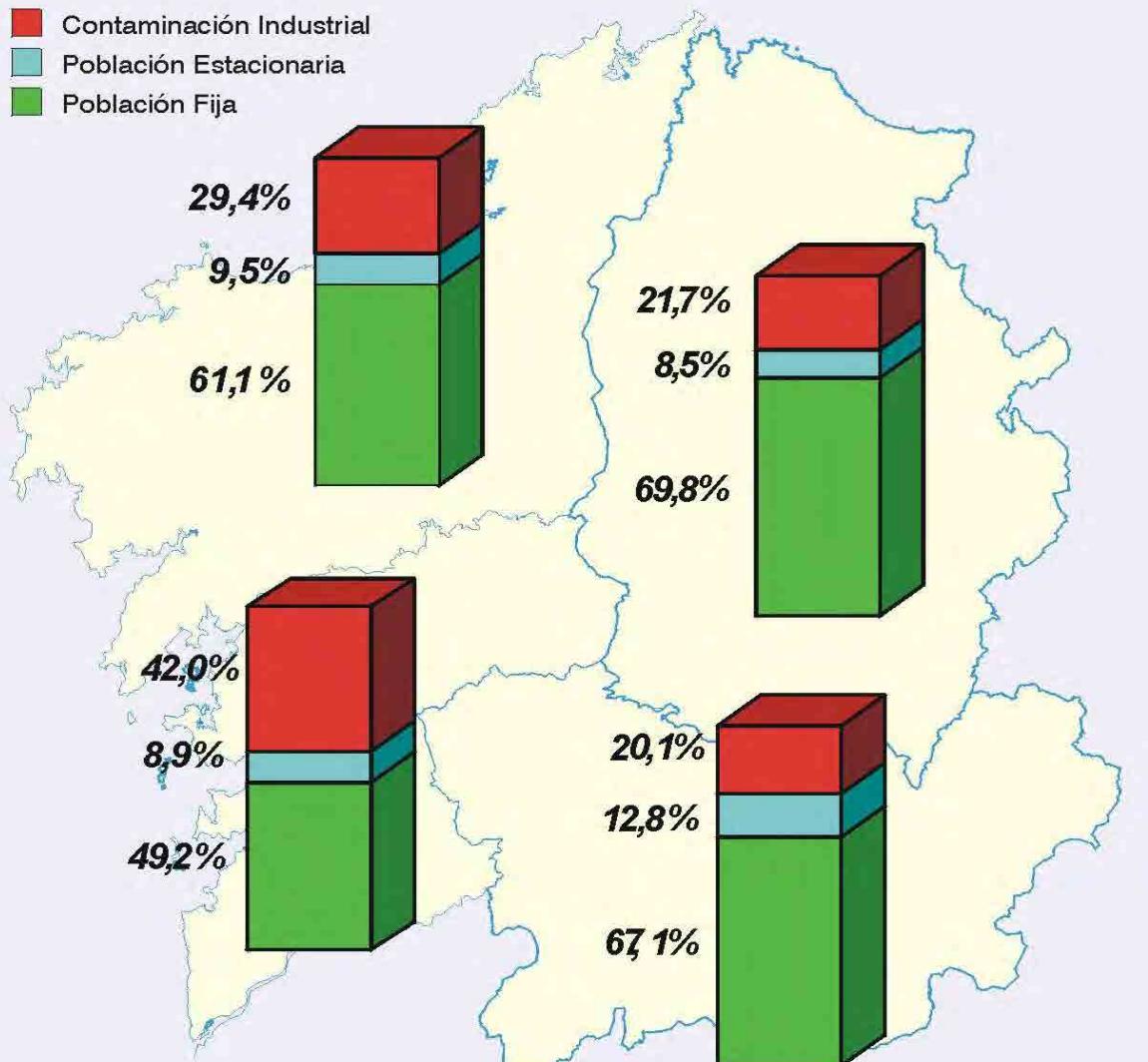
- Augas negras: Son as augas residuais domésticas, xeradas como consecuencia das diferentes actividades humanas.
- Augas grises: Son as augas residuais que proveñen das actividades industriais e asimilables como urbanas.
- Augas blancas: Son augas pluviais ou que proveñen da infiltración que se incorporan a rede de colectores.

Para poder evalua-la contaminación destas augas de orixen tan dispar utilizase en concepto de carga contaminante.

Carga Contaminante de Galicia

- A carga contaminante dun núcleo, industria, aglomeración ou territorio podemos-la definir como o número de habitantes equivalentes que xera ese núcleo, industria, aglomeración ou territorio, considerando por habitante equivalente a definición que aparece na Directiva Europea.
- A determinación da carga contaminante dun núcleo obtense pola adicción de:
 - Poboación fixa do núcleo.
 - Poboación estacionaria do núcleo.
 - Carga contaminante das industrias do núcleo.
- A carga contaminante dunha aglomeración obterase pola suma das cargas contaminantes dos núcleos da aglomeración.

Carga Contaminante de Galicia

	DEBIDA A POBLACIÓN FIJA	DEBIDA A POBLACIÓN FLOTANTE	DEBIDA A INDUSTRIAS	TOTAL
A Coruña	1.097.511	171.134	528.609	1.797.254
Lugo	381.511	46.409	118.747	546.667
Ourense	354.474	67.379	106.264	528.117
Pontevedra	886.949	159.994	756.905	1.803.848
GALICIA	2.720.445	444.916	1.510.525	4.675.886

ALCANCE DO PLAN DE SANEAMENTO

Alcance do Plan

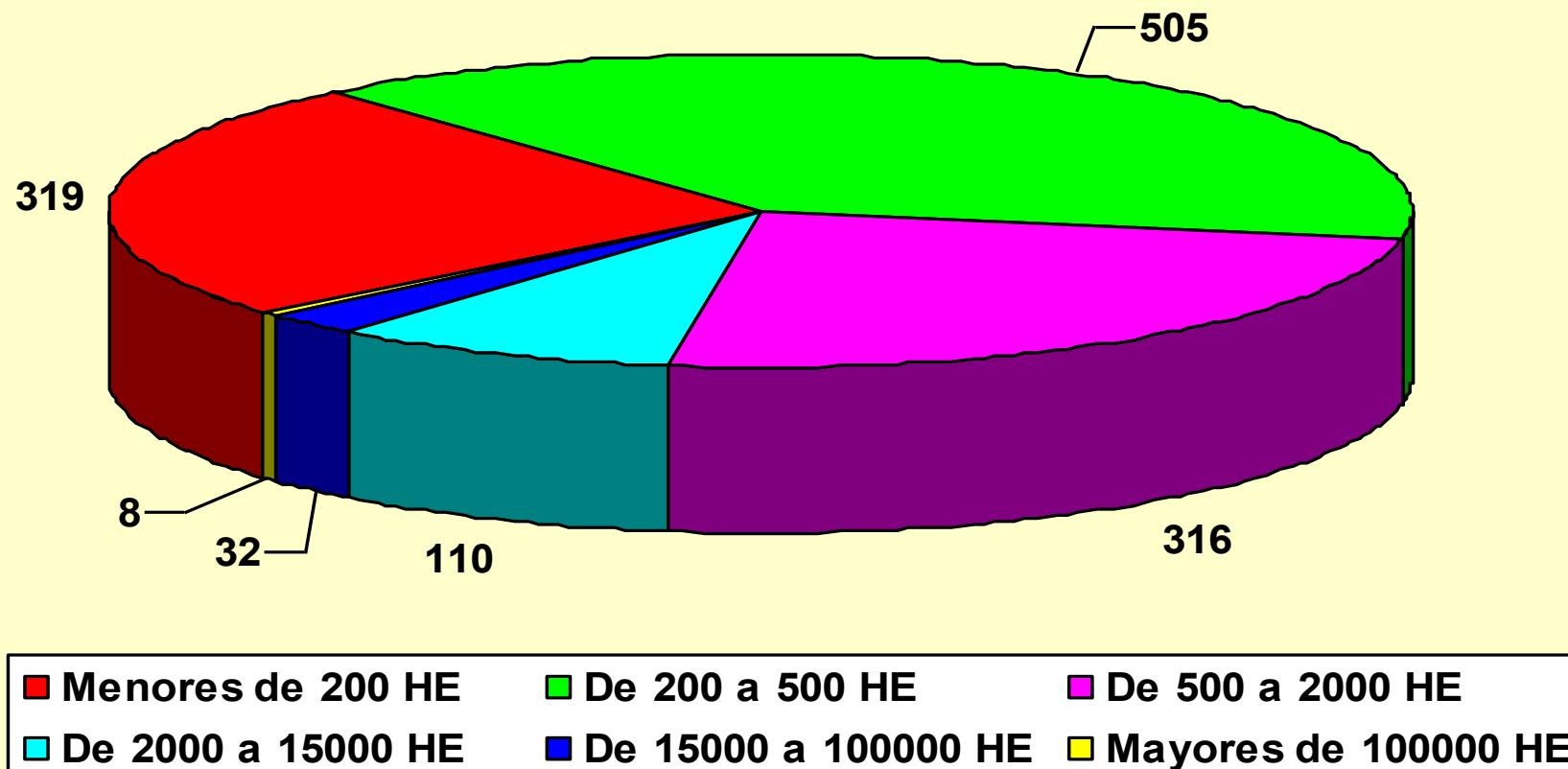
- Analizaronse con detalle os núcleos con poboación urbana ou diseminada superior os 100 habitantes e 200 habitantes respectivamente, así como os menores que puideran conectarse e formar aglomeracións de mais de 100 habitantes.
- Determinouse a poboación estacional de cada un destes núcleos partindo dos sus censos de vivendas secundarias e das prazas hoteleiras existentes.
- Determinaronse as industrias con posible conexión a rede de saneamento de cada un destes núcleos, así como a carga contaminante de cada unha delas.

Alcance do Plan

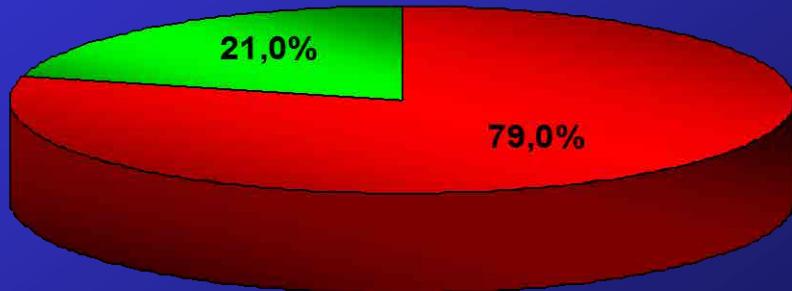
- De acordo co exposto, consideraronse perto de 6.500 núcleos de poboación, integrándos nas súas respectivas aglomeracións, que chamaremos aglomeracións urbanas..
- A poboción fixa destes núcleos alcanza a cifra de 2.150.432 habitantes, o que representa el 79% da poboación total de Galicia (según o censo de 1991).
- O resto da poboación (570.013 habitantes) considerase que reside en núcleos illados e que non poden unirse para formar aglomeracións de mais de 100 habitantes.
- Nos núcleos illados propoñense saneamentos individualizados, ainda que non se chegan a analizar de xeito individualizado.

Alcance do Plan

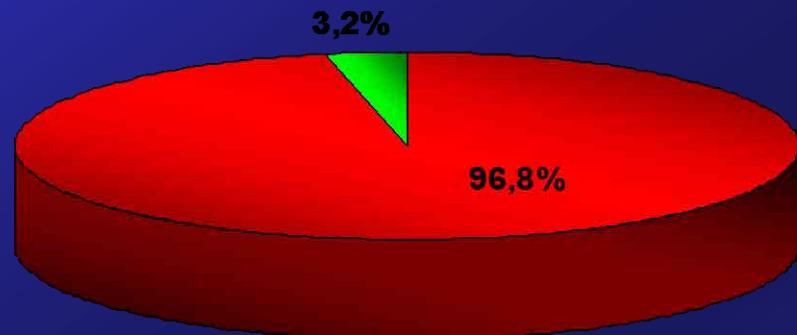
Número Aglomeraciones al final del Plan

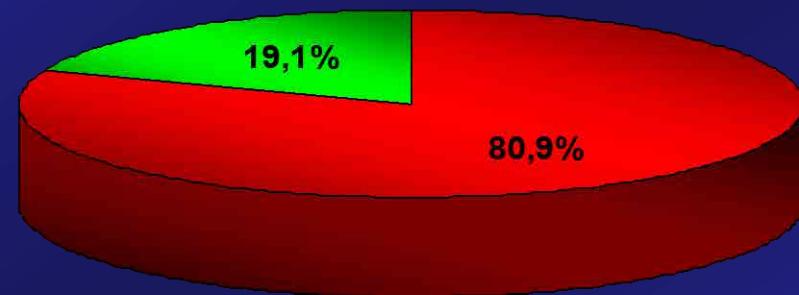
Alcance do Plan

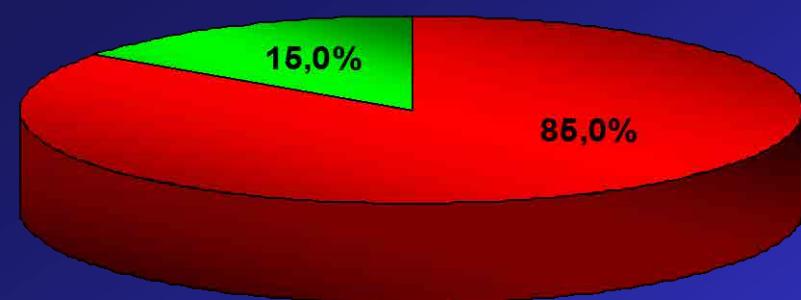
Poboación Fixa

Industria

Poboación Estacionaria

TOTAL

	<i>Pob. Fija</i>	<i>Pob. Estacion.</i>	<i>Industria</i>	<i>Total</i>
<i>Aglomeraciones Urbanas</i>	2.150.432	359.996	1.461.798	3.972.226
<i>Núcleos Aislados</i>	570.013	84.920	48.727	703.660

Augas de Galicia

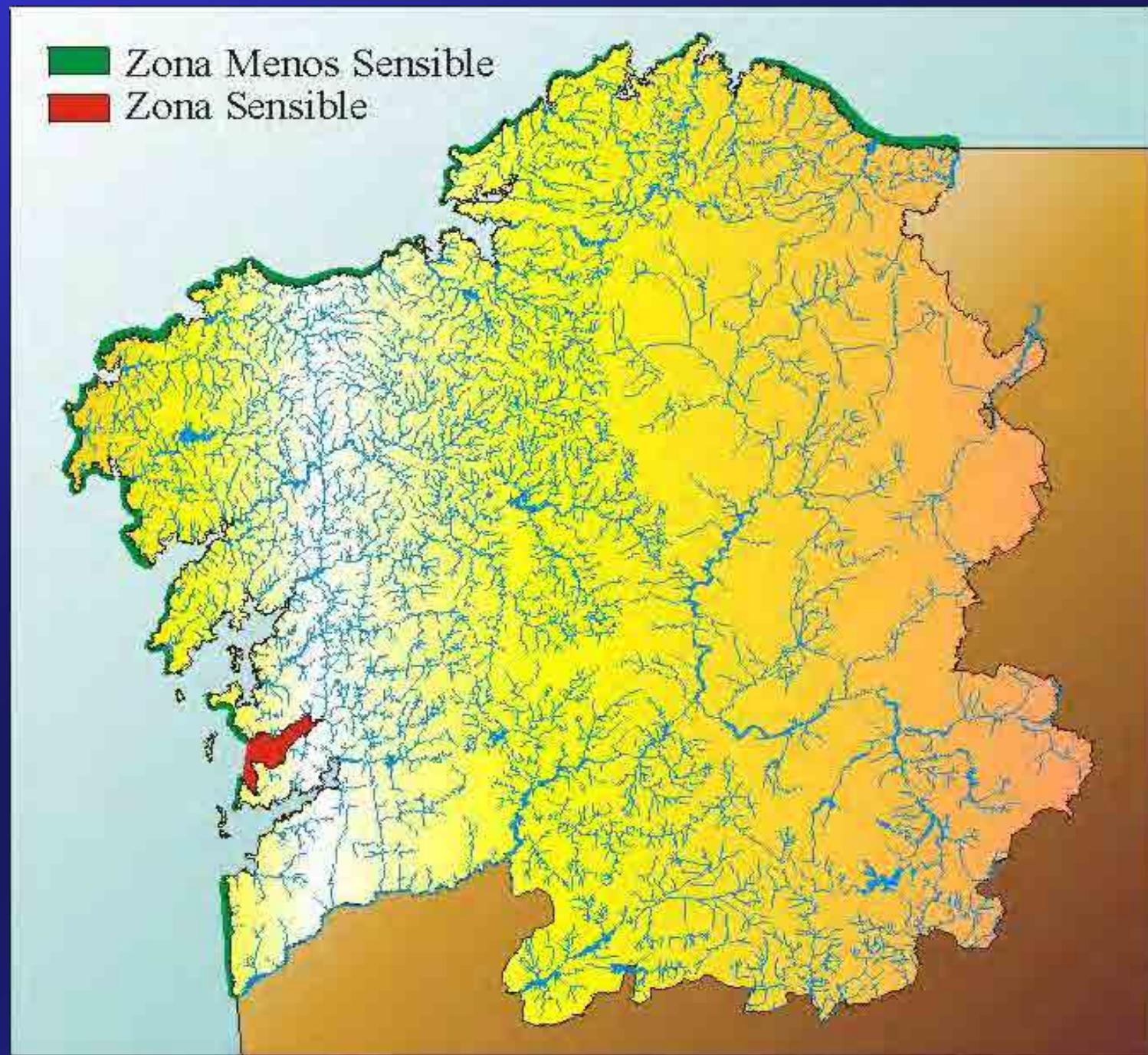
DEFINICIÓN DE ZONAS SENSIBLES E MENOS SENSIBLES

Definición de zonas sensibles e menos sensibles

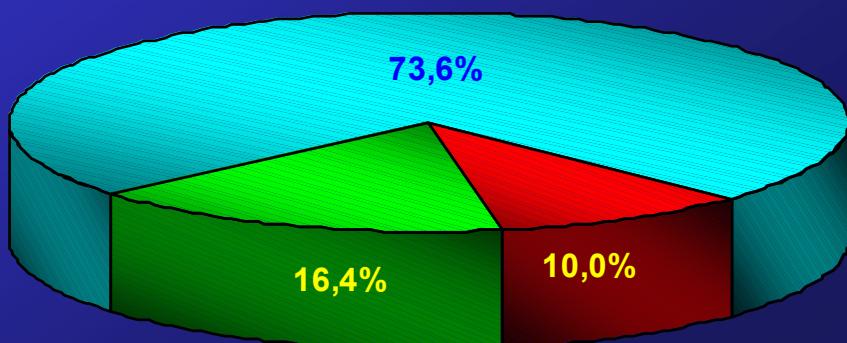
De acordo coa definición de zonas da Directiva Europea, Galicia queda zonificada do siguiente xeito:

- **Zona Sensible:** Dentro desta categoría considerase só a Ría de Pontevedra.
- **Zonas Menos Sensibles:** Consideranse como tales aquelas partes do litoral que están enfrentadas o mar aberto.
- **Zonas Normales:** O resto dos cauces receptores.

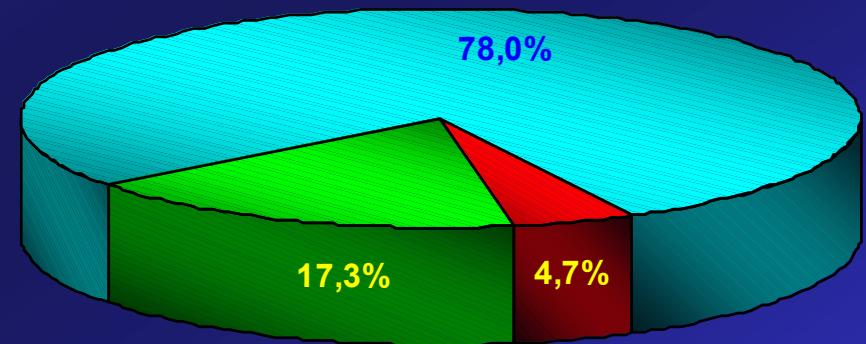
Definición de zonas sensibles e menos sensibles

Distribución da Carga Contaminante por zonas de vertido

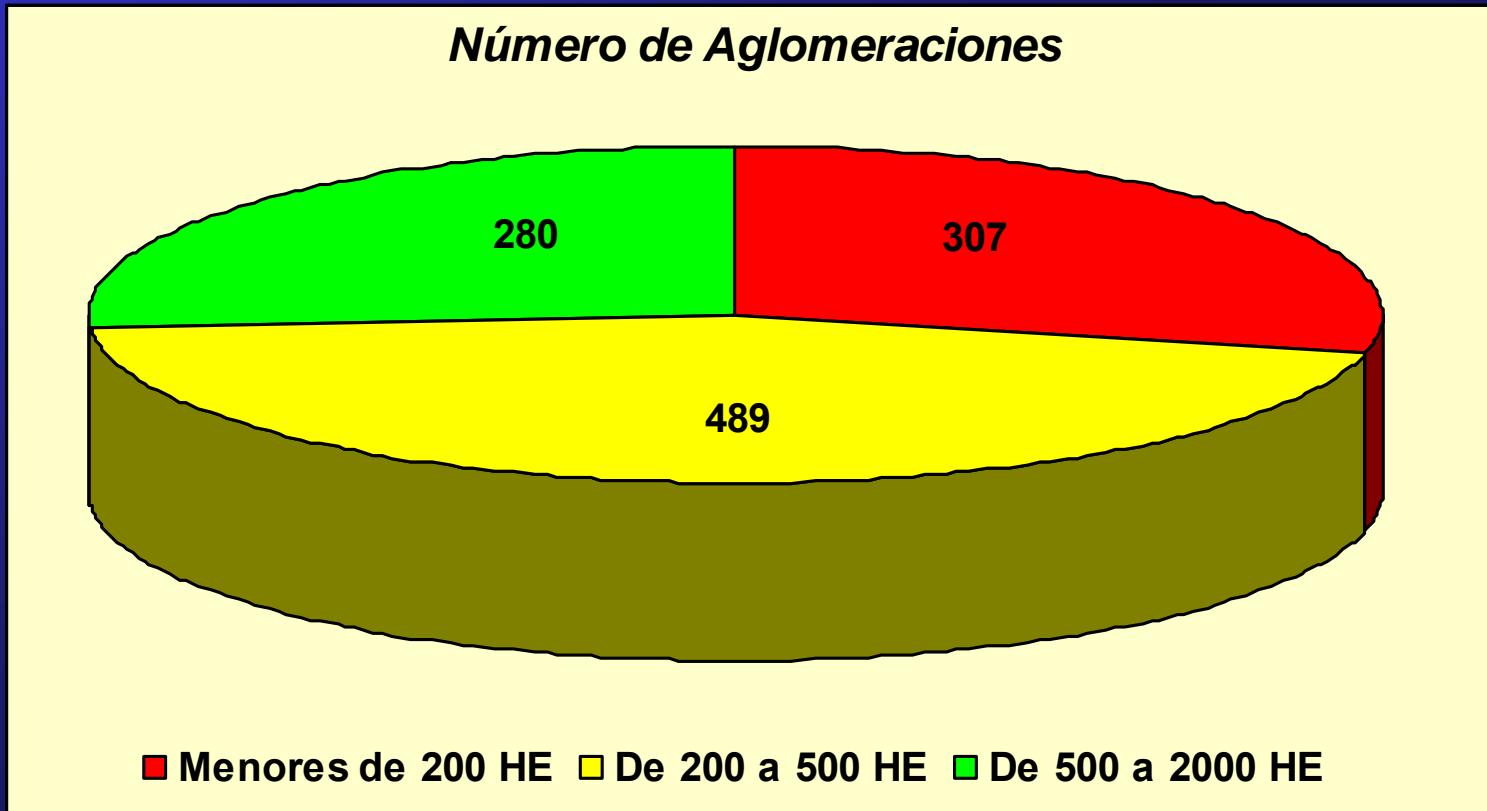

Total de Galicia

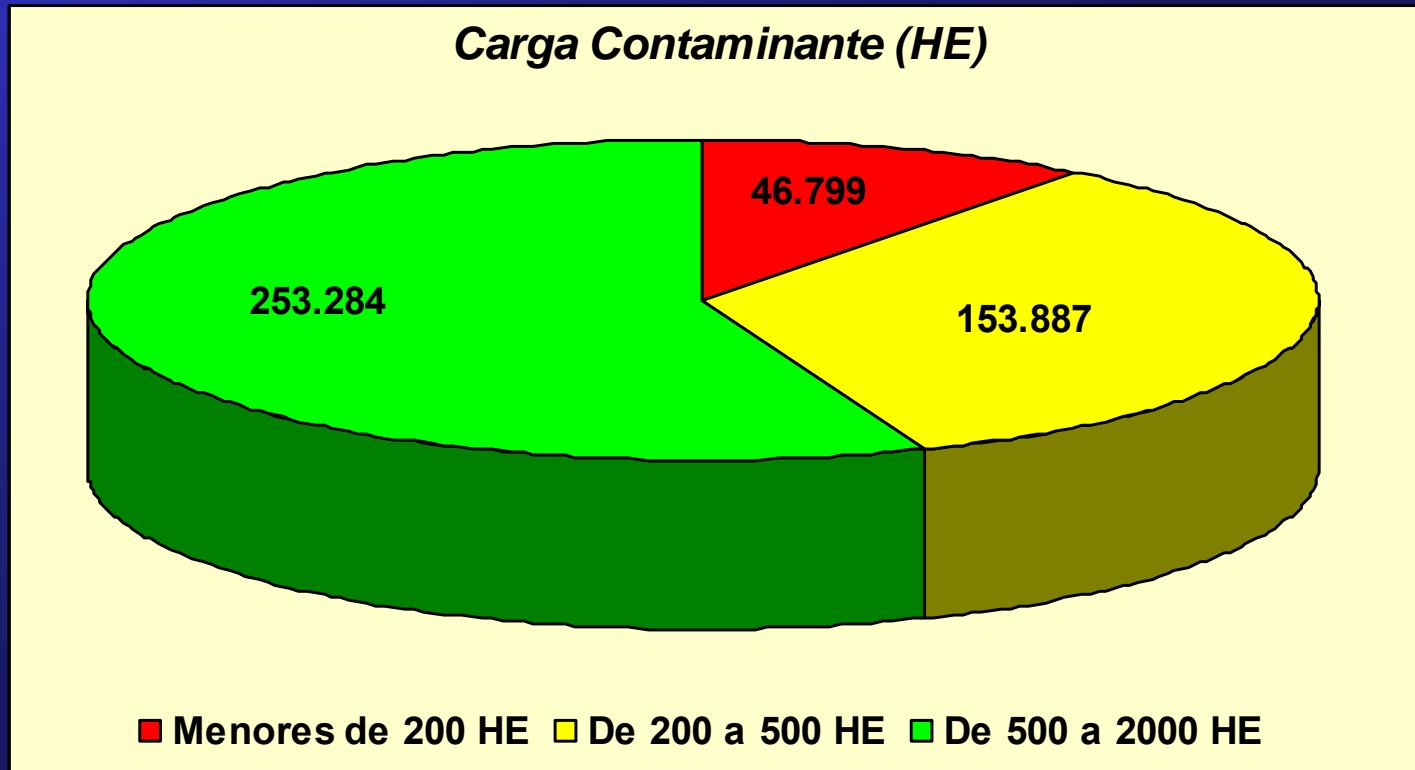
Aglomeracións Urbanas

Depuración de núcleos pequeños

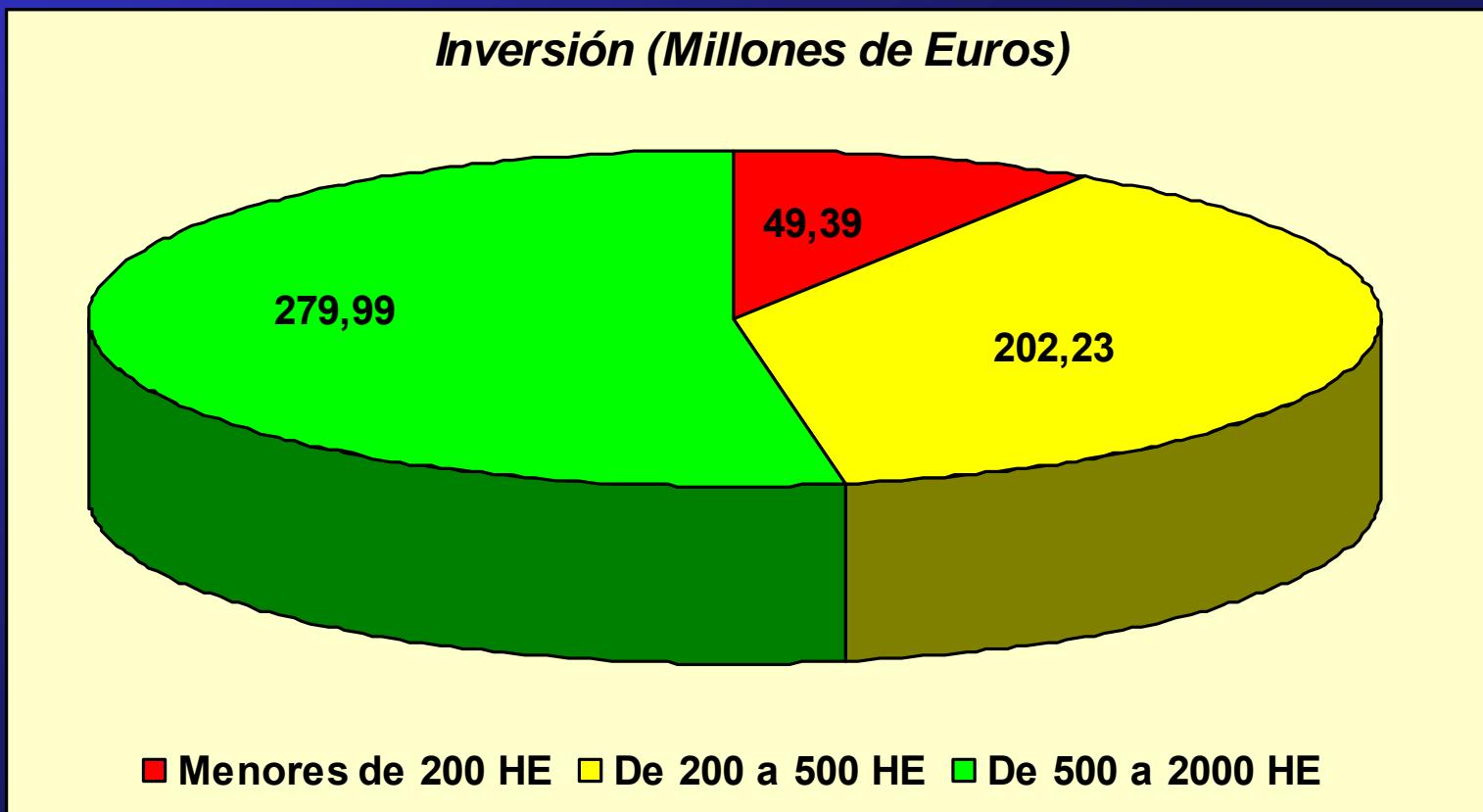
*Número de Pequeñas Aglomeraciones en Función
do seu Tamaño*

Depuración de núcleos pequeños

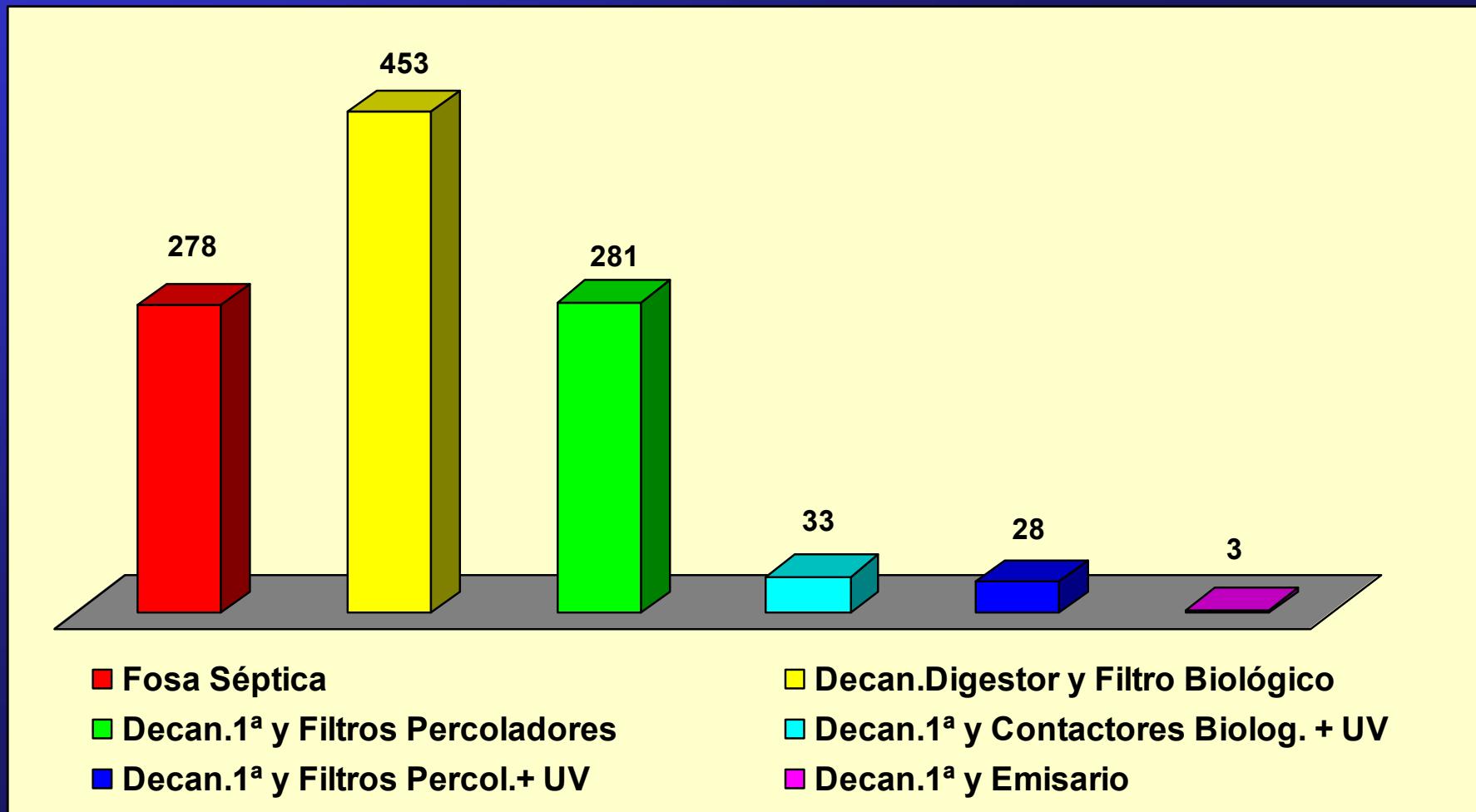
*Carga Contaminante das Pequenas Aglomeracões
en Función do seu Tamaño*

Depuración de núcleos pequeños

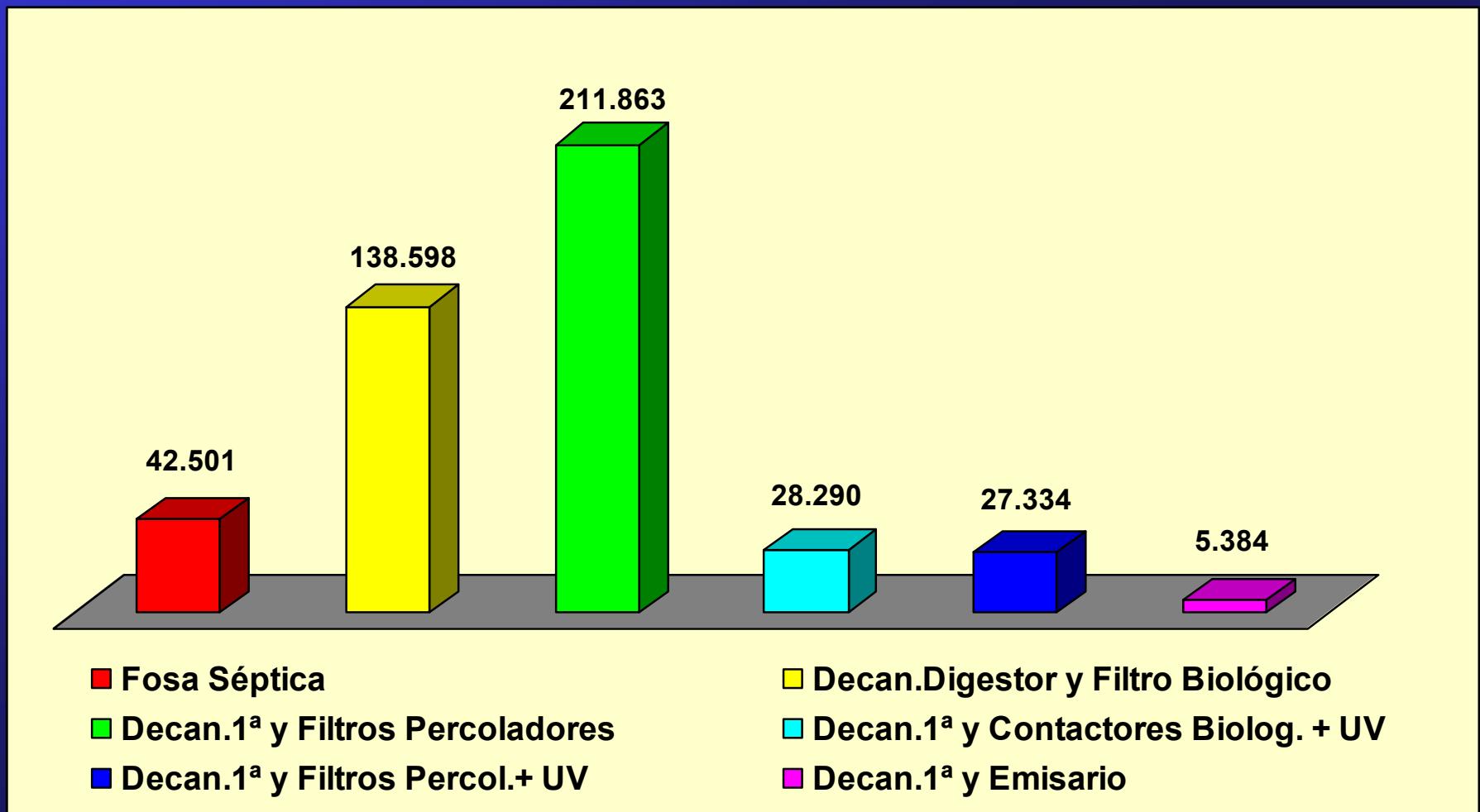
*Inversión Prevista nas Pequenas Aglomeracións en
Función do seu Tamaño*

Depuración de núcleos pequeños

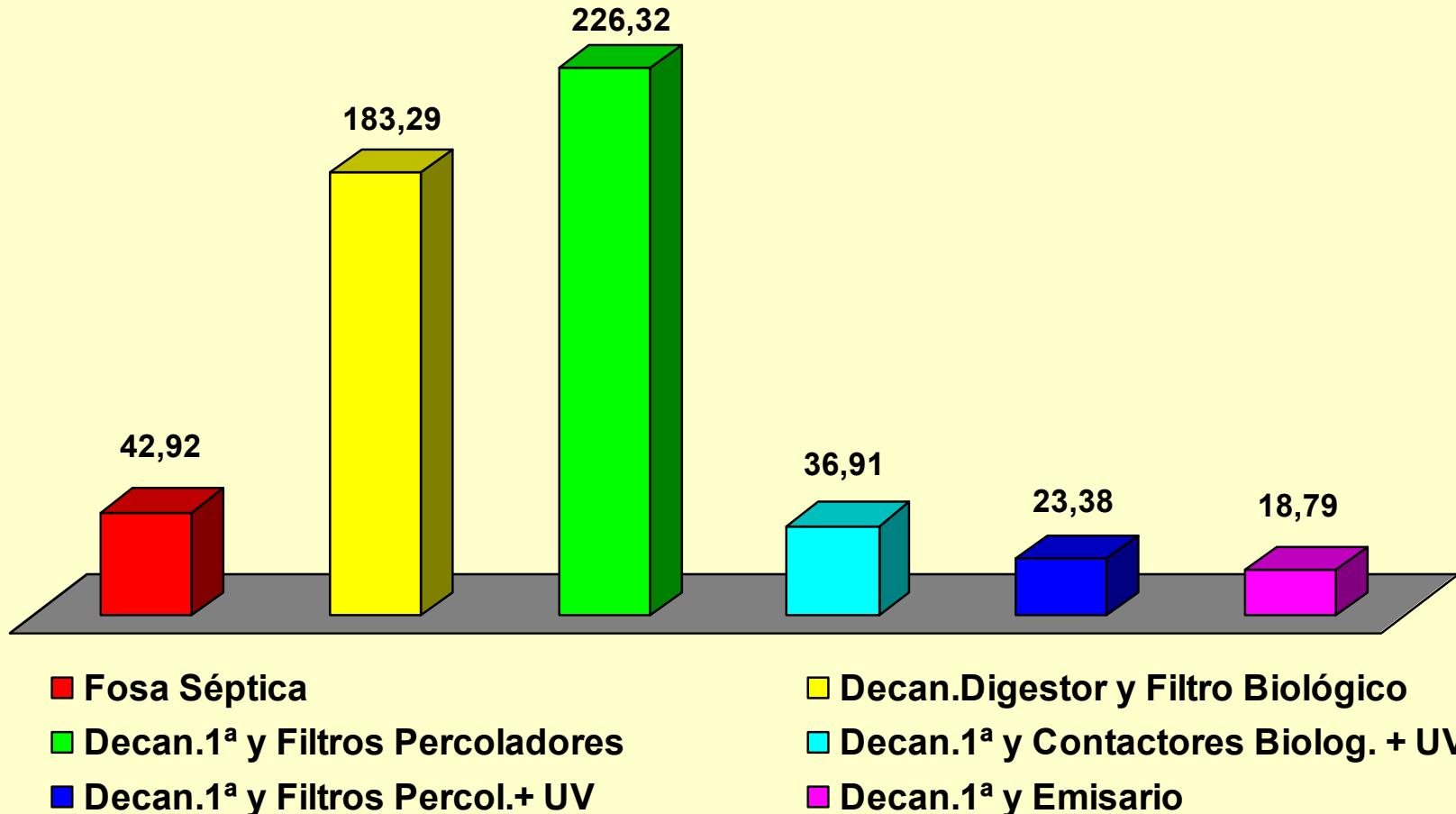
Número de Pequeñas Aglomeraciones

Depuración de núcleos pequeños

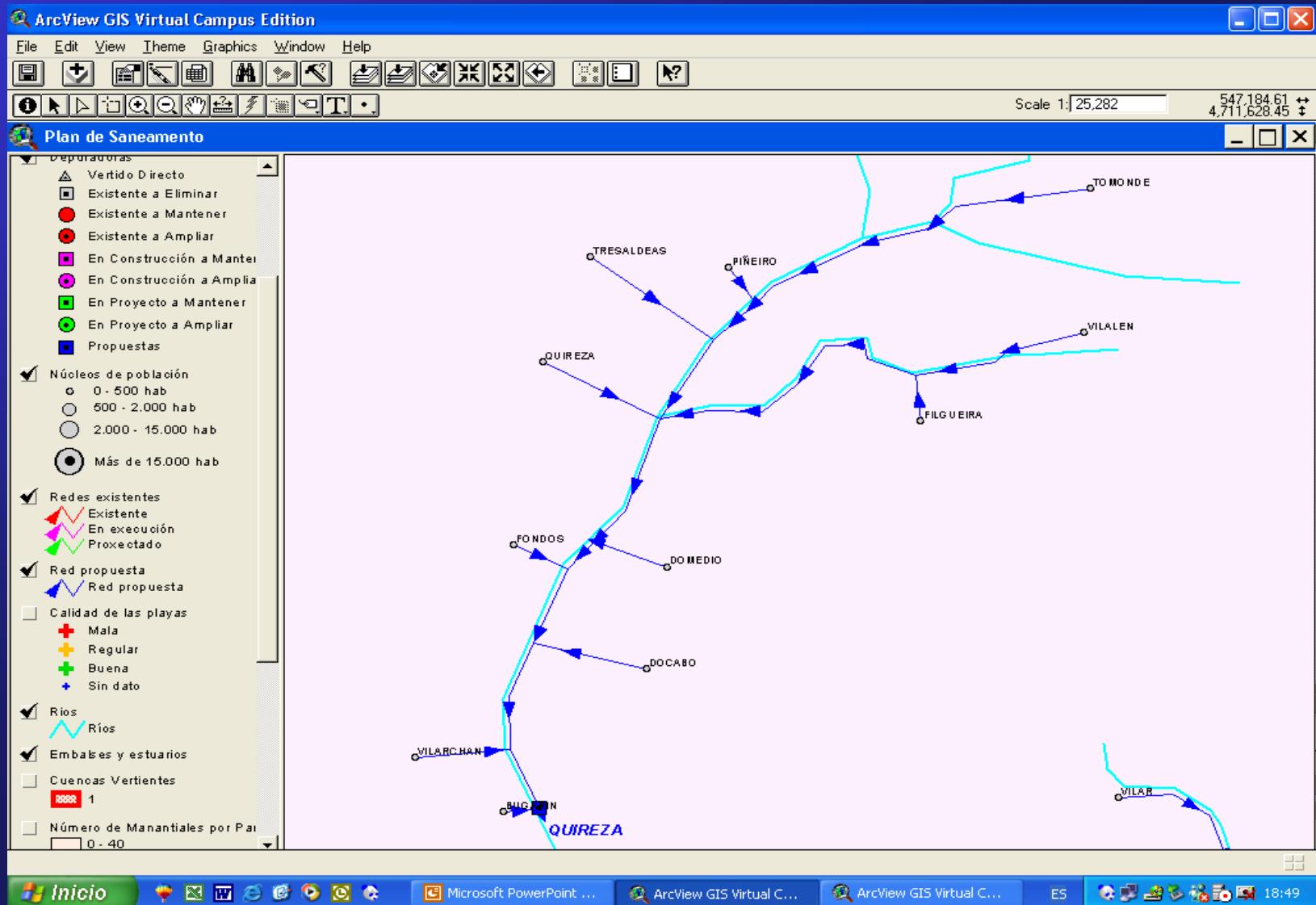
Carga Contaminante Tratada

Depuración de núcleos pequeños

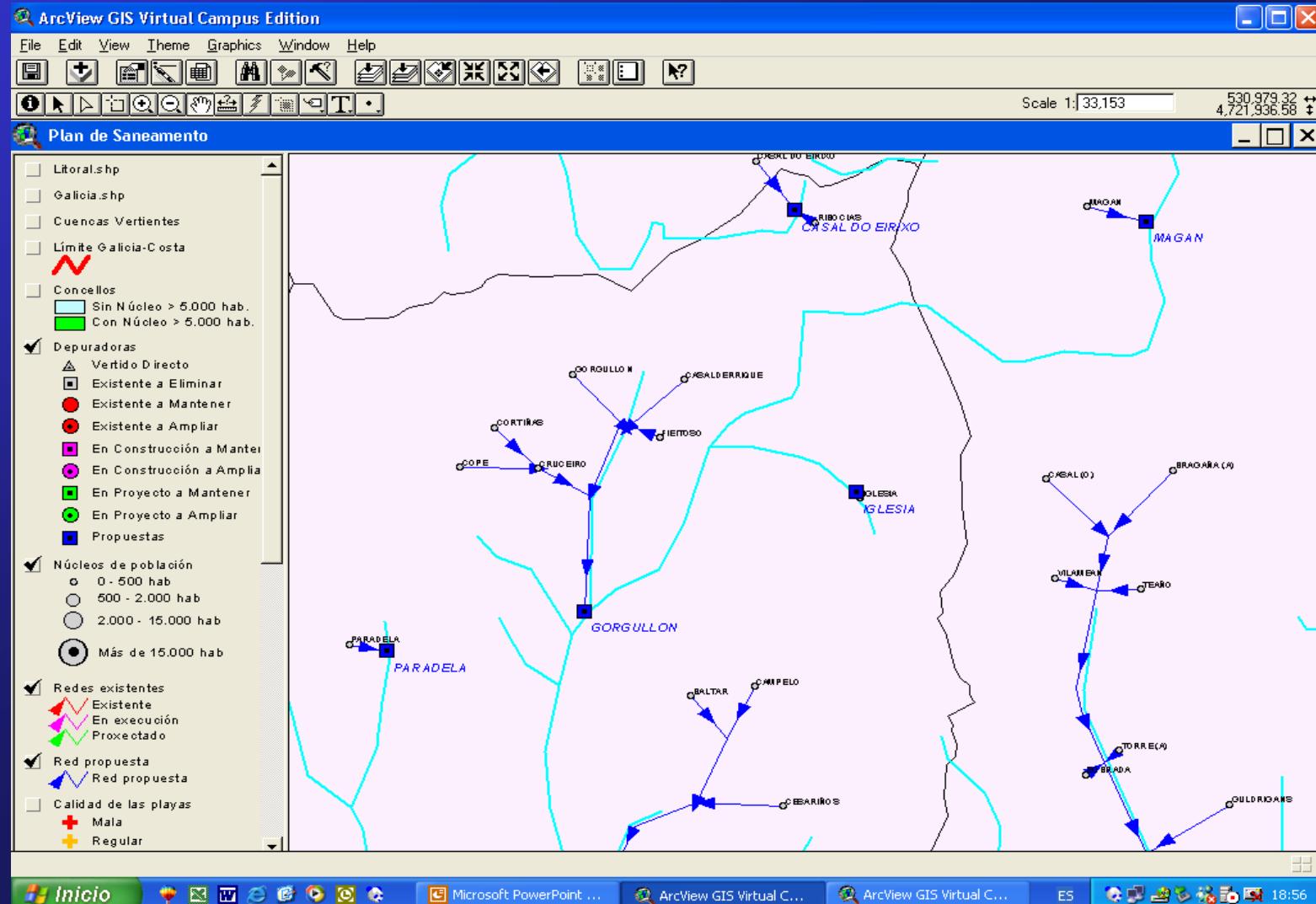
Inversión Prevista (Millones de Euros)

Depuración de núcleos pequeños

Exemplo de actuación proposta (Ceredo)

Depuración de núcleos pequeños

Exemplo de actuaciones propostas (Cuntis e Caldas de Reis))

**ACTUACIÓNS
DESTACABLES NA
APLICACIÓN DO PLAN DE
SANEAMENTO NA
COMARCA DE BETANZOS**

ACTUACIÓNS A DESTACAR NA COMARCA DE BETANZOS

- Como aplicación do Plan de Saneamento na Comarca de BETANZOS*, Augas de Galicia acometeu como actuacións más destacables as seguintes:

E.D.A.R DE BETANZOS	2.192.052 €	1990
E.D.A.R DE COIROS	1.252.402 €	2004
E.D.A.R. DE MIÑO	1.630.543 €	1997
REDE DE COLECTORES SECUNDARIOS DE MIÑO	1.924.032 €	1996-2004
E.D.A.R DE PRESARAS-VILASANTAR	139.359 €	2003
E.D.A.R. DE BERGONDO (FIOBRE)	906.279 €	2002
E.D.A.R. DE BERGONDO (MIODELO)	2.116.948 €	2004
TOTAL	10.268.414 €	

-E.D.A.R. de Betanzos cun investimento de 2.192.051,74 Euros para tratar uha poboación equivalente de 25.000 habtes.

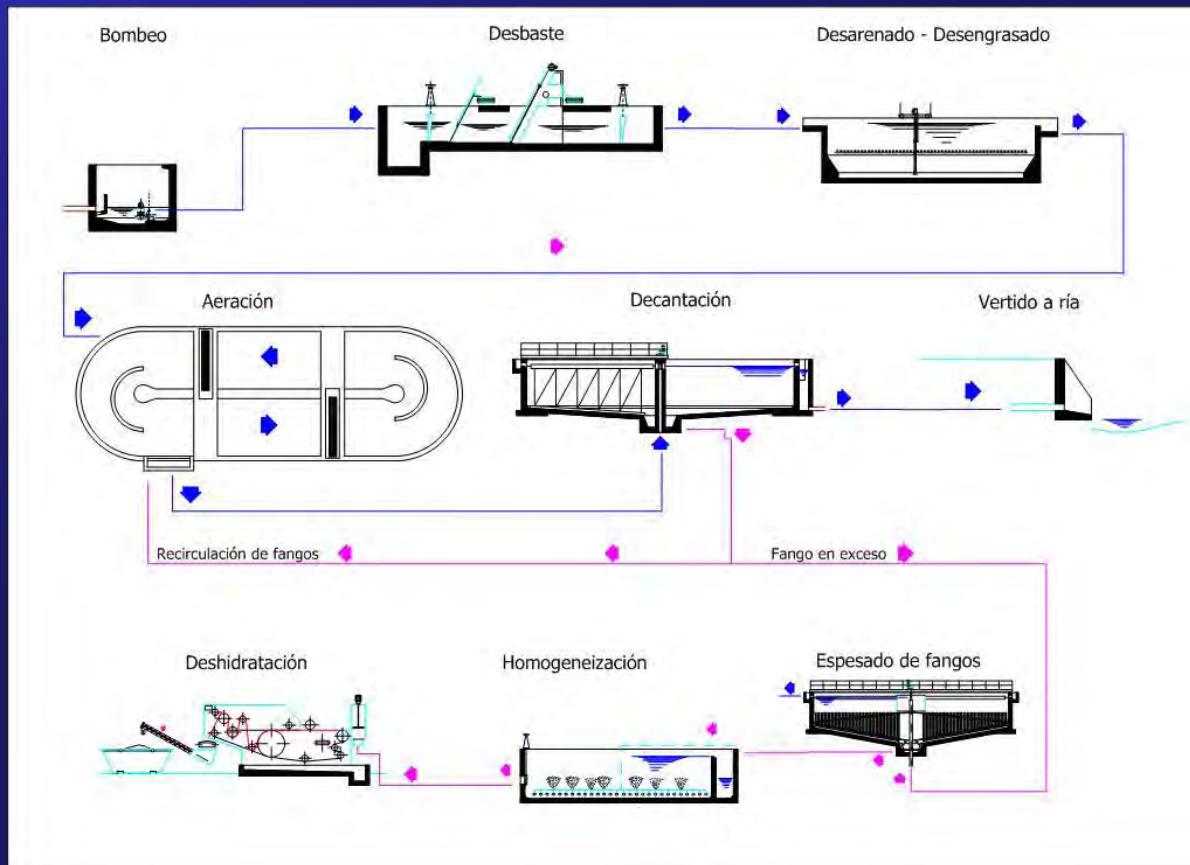
-Investimento realizado por Augas de Galicia en abastecemento* ata o ano 2004 7.987.188 Euros

* (incluíndo o Concello de Bergondo)

E.D.A.R. DE BETANZOS

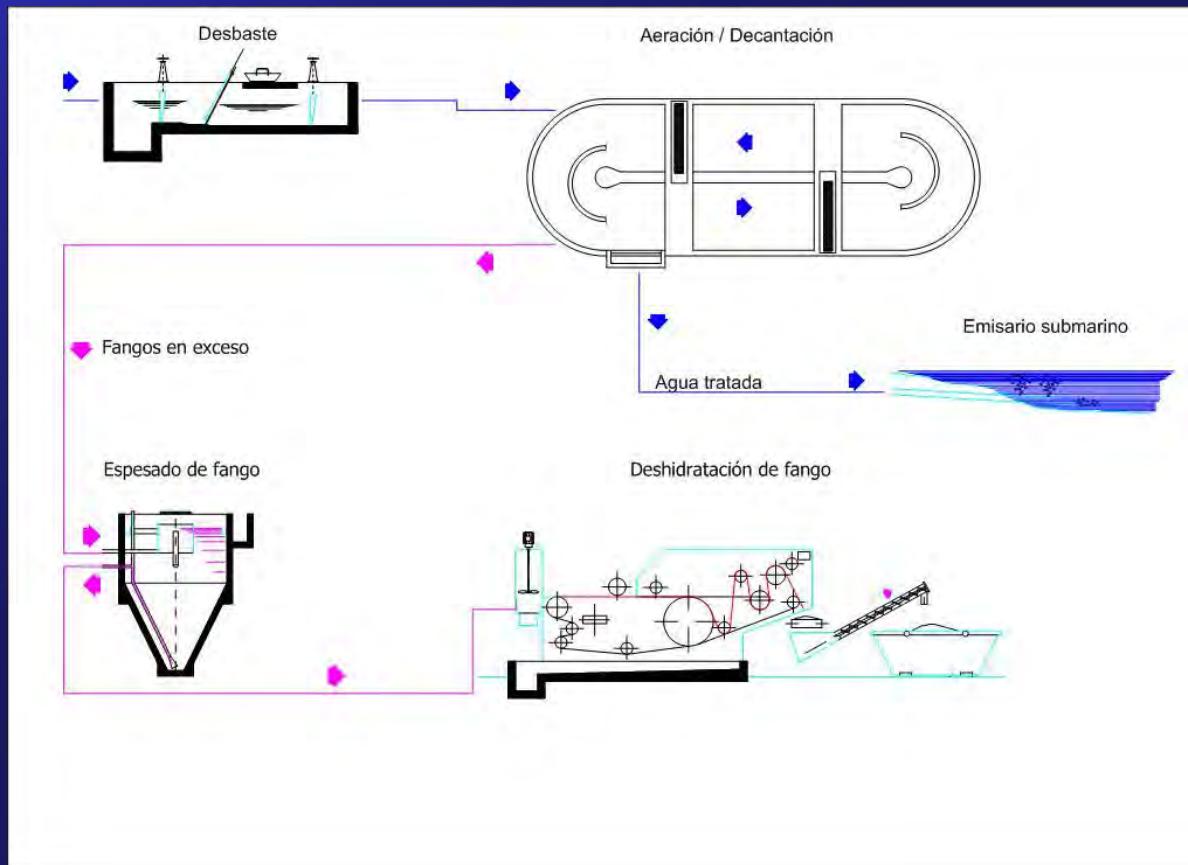
DIAGRAMA DE PROCESO E.D.A.R DE BETANZOS

E.D.A.R DE MIÑO

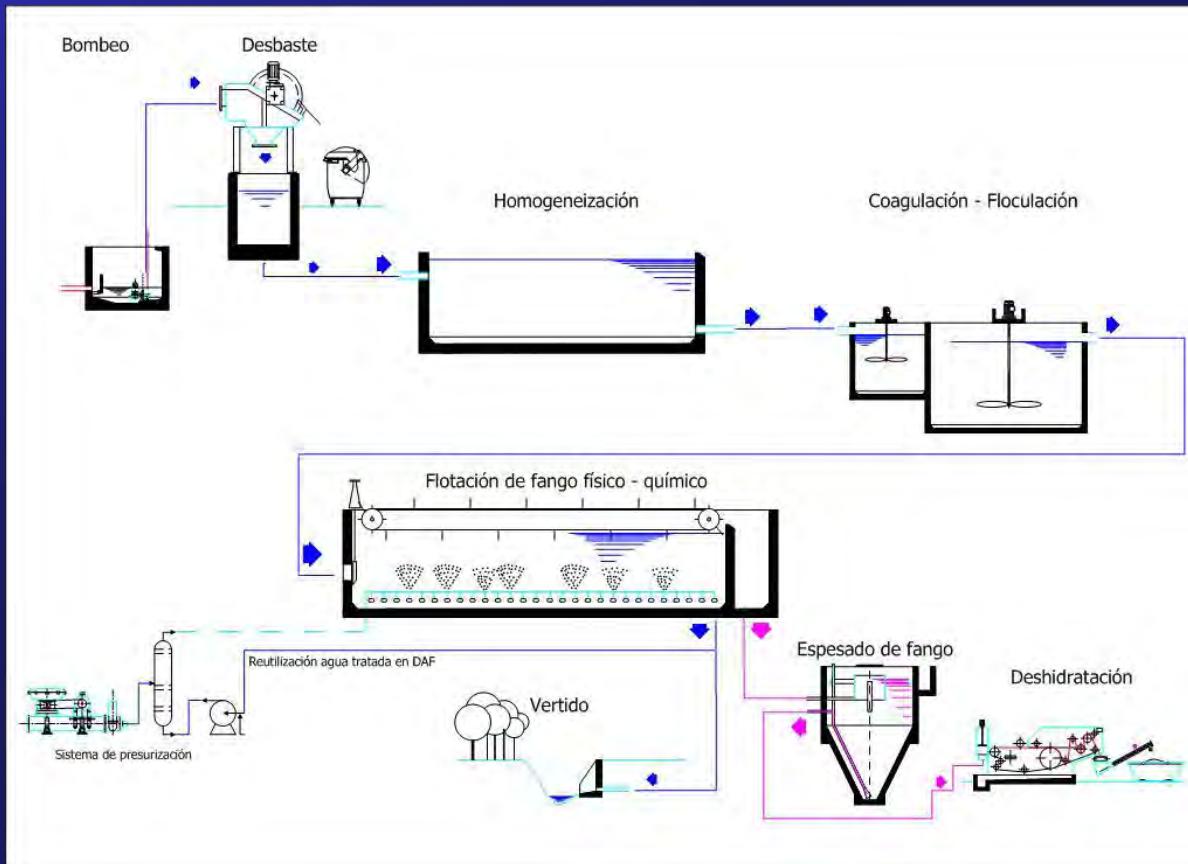
DIAGRAMA DE PROCESO E.D.A.R. DE MIÑO

E.D.A.R DE FIOBRE (BERGONDO)

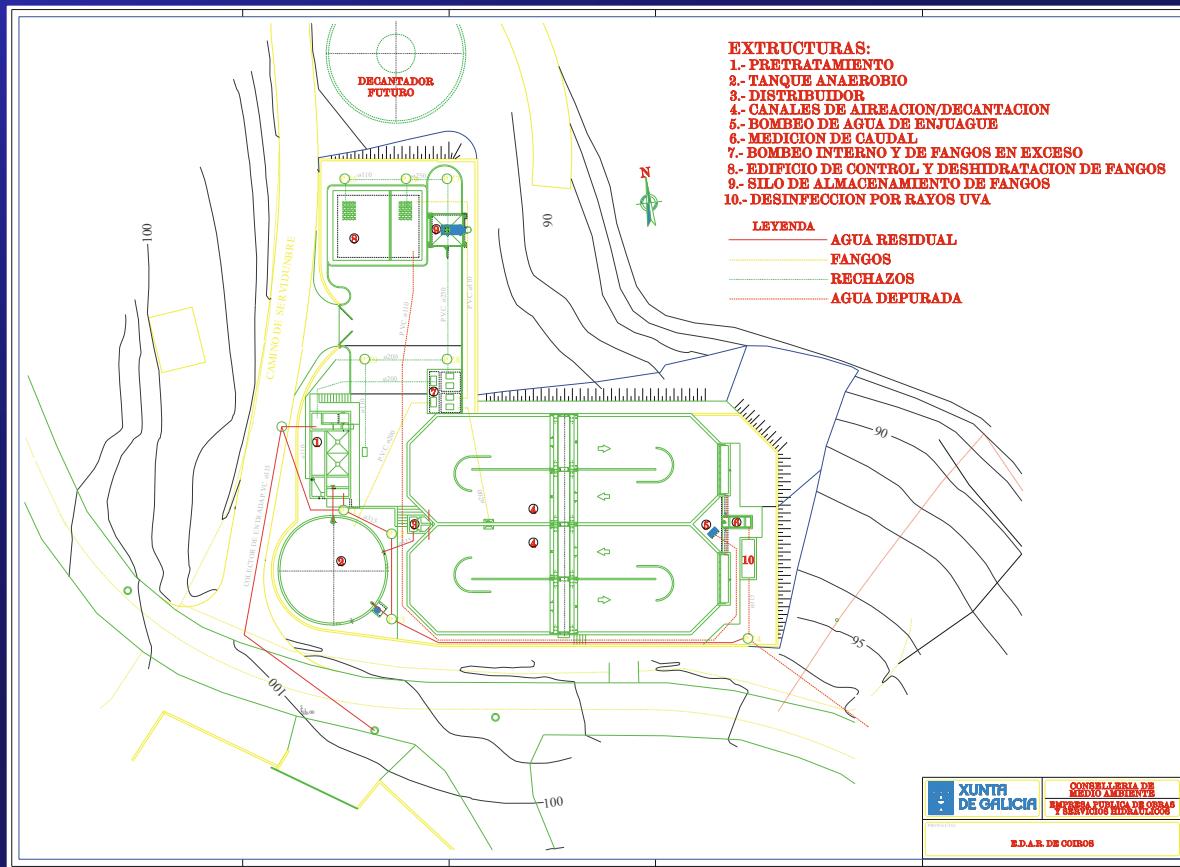
DIAGRAMA DE PROCESO E.D.A.R DE FIOBRE (BERGONDO)

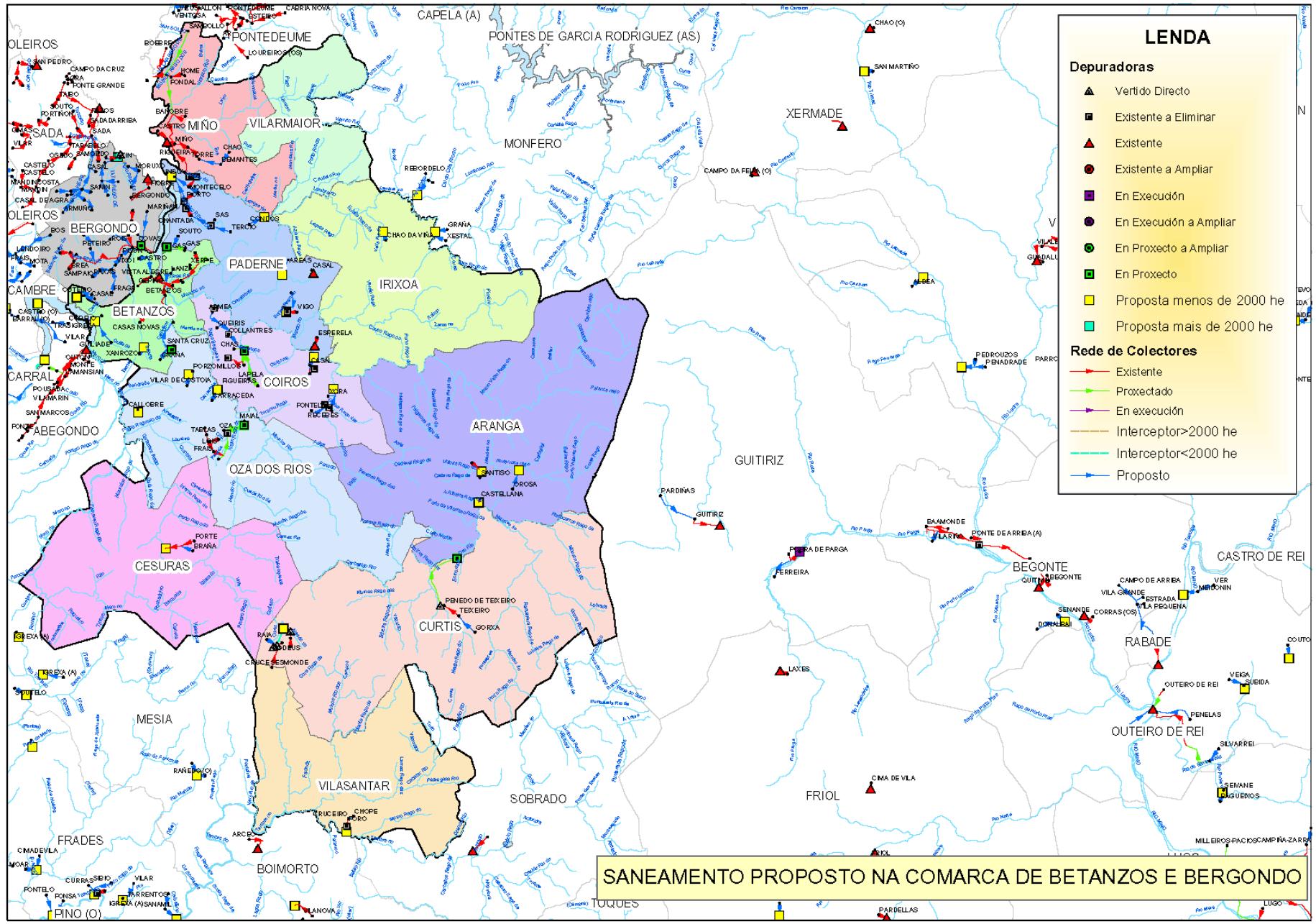

E.D.A.R. DE COIROS

E.D.A.R. DE COIROS

FIN DA PRESENTACIÓN